

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Dmitri Covalov,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Covalov împotriva Annei Casîm cu privire la încasarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respinsă cererea lui Dmitri Covalov privind repunerea în termen a apelului ca neîntemeiată și s-a restituit apelantului cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central,

*(Dosarul nr. 2r-377/24
PIGD Nr.2-22127989-01-2r-11092024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a justificat imposibilitatea de a prezenta apelul în interiorul termenului de 30 zile prevăzut de art. 362 din Codul de procedură civilă.

Judecătoria Comrat, sediul Central (jud. M. Hanganu)
Curtea de Apel Comrat (jud. Șt. Starciuc, Gr. Colev, D. Fujenco)

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul declarat de Dmitri Covalov,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc

Diana Stănilă, *judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 august 2022, Dmitri Covalov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Annei Casîm cu privire la încasarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Dmitri Covalov. S-a încasat de la Anna Casîm în beneficiul lui Dmitri Covalov cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat prin contravenție în sumă de 1 000 de lei și suma de 5 000 de lei cu titlu de recuperare a cheltuielilor suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice. S-a încasat de la Anna Casîm în beneficiul statului taxa de stat, de la plata căruia a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată, în sumă de 150 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

3. La 9 octombrie 2023 Dmitri Covalov, reprezentat de avocatul Irina Capaclî a depus apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

4. Prin încheierea din 20 noiembrie 2023 a Curții de Apel Comrat a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Irina Capaclî în interesele lui Dmitri Covalov împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

5. La 23 noiembrie 2023 Dmitri Covalov a depus cerere de apel, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea în parte a hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

6. Prin decizia din 24 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de avocatul Irina Capaclî în interesele lui Dmitri Covalov și s-a menținut încheierea din 20 noiembrie 2023 a Curții de Apel Comrat.

7. Prin încheierea din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost respinsă cererea lui Dmitri Covalov privind repunerea în termenul de declarare a

apelului, ca neîntemeiată și s-a restituit apelantului cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, ca fiind depus cu încălcarea termenului prevăzut de lege.

8. La 17 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Dmitri Covalov a depus cerere de recurs, ulterior completată, împotriva încheierii din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

9. În argumentarea recursului a indicat că instanța de apel a emis o încheiere ilegală, fără să înțeleagă toate circumstanțele, și prin urmare i s-au încălcat drepturile legale de acces liber la justiție.

10. A menționat că la materialele cauzei există acte care dovedesc că la momentul examinării cauzei nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova. Totuși, (în opinia instanței) în cazul său, perioada de depunere a apelului a început a curge din momentul în care soția sa a primit prin poștă hotărârea instanței de fond. Astfel (în opinia instanței) i-au fost impuse responsabilitățile pentru informarea sa despre hotărârea adoptată, fără a se indica asemenea obligații în capitolul 8 din Codul de procedură civilă. O astfel de delegare a obligațiilor este ilegală și încalcă atât drepturile sale, cât și ale soției de cetățean, deoarece ea nu și-a asumat nici o obligație pentru a-l informa și nu este persoană autorizată să facă acest lucru.

11. A notat că nu locuiește împreună cu soția sa, cea mai mare parte a timpului o petrece în afara statului, ceea ce se confirmă prin ștampilele din pașaportul său, și totodată nu există nici o dovadă că lucrătorul poștal i-a cerut în general acordul pe a recepționa corespondența adresată lui. Soția i-a relatat următoarele despre acest incident: a semnat jurnalul poștașului și atât. Nici nu a fost informată că plicul dat este adresat lui, și întrucât vederea este slabă din cauza vârstei, ea însăși nu a avut posibilitatea să citească în momentul în care i s-a predat plicul, pentru cine semnează și chiar a aflat conținutul din plic cu ajutorul unui avocat. A comunicat cu soția sa o singură dată în luna iulie 2023, cu ajutorul unor persoane terțe, deoarece se afla la o mănăstire de pe insula Valaam din Karelia, unde nu a avut telefon mobil, conexiune la internet. În consecință, a avut posibilitatea de a face cunoștință cu hotărârea instanței de fond când a ajuns acasă și a luat cunoștință cu corespondența de pe numele său cu ajutorul unui avocat. În acest sens nu poate fi argumentul că ar fi putut să fie informat prin intermediul soției sale.

12. A opinat că instanța la pronunțarea încheierii nu s-a ghidat de probele de fapt, ci a reieșit de la ipoteza că soția reclamantului ar fi trebuit să informeze despre hotărârea adoptată. Acest lucru este în mod fundamental contrar legii, deoarece soția reclamantului nu are o asemenea obligație față

de instanță. Astfel, la pronunțarea încheierii au fost încălcate normele de drept material, deoarece normele legislației procesual civile au fost interpretate greșit, referitor la momentul, în care partea din proces a luat cunoștință despre hotărârea adoptată în privința ei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

14. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

15. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

16. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă:

„Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curînd posibil.”

21. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. (3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.”

22. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). (4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

23. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

24. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

25. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Completul de judecată atestă că încheierea contestată a fost emisă la 4 iunie 2024 și notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 21 iunie 2024 (f.d.108). Prin urmare, recursul declarat la 17 iunie 2024, prin intermediul oficiului poștal, se consideră depus cu respectarea termenului de declarare a recursului (f.d.132).

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 21 septembrie 2023, iar termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

28. Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat la adresa reclamantului Dmitri Covalov în raionul xxxxx, actele procedurale, în copie, acestea fiind recepționate, conform avizului de recepție/livrare (f.d.9, 32).

29. Dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 21 septembrie 2023, iar rezultatul examinării cauzei și hotărârea instanței de fond au fost publicate pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la 1 octombrie 2023.

30. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 21 septembrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 22 septembrie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 23 octombrie 2023, inclusiv, (zi de luni).

31. Materialele cauzei civile atestă că, la 10 octombrie 2023, instanța de fond a expediat copia dispozitivului hotărârii la adresa lui Dmitri Covalov (f. d.44), aceasta fiind recepționată de soția lui Dmitri Covalov la 16 octombrie 2023, conform avizului de recepție/livrare (f.d.48).

32. La data de 23 noiembrie 2023 Dmitri Covalov a depus personal cerere de apel împotriva hotărârii din 21 septembrie 2023 a instanței de fond, solicitînd casarea acesteia în parte și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Totodată, Dmitri Covalov a cerut și repunerea în termenul de declarare a apelului.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că Dmitri Covalov, drept temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că despre hotărârea din 21 septembrie 2023 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a aflat la 22 noiembrie 2023, la revenirea sa în țară.

34. Acest argument al recurentului nu poate fi reținut de către Completul de judecată, odată ce din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii a fost remis în adresa lui Dmitri Covalov – xxxxx, la data de 10 octombrie 2023, adresă indicată de ultimul, inclusiv în cererea de apel.

35. Potrivit avizului de recepție/livrare, dispozitivul hotărârii din 21 septembrie 2023 a fost recepționat la data de 16 octombrie 2023, fapt contrasemnat de către soția apelantului. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 105 alin. (6) din Codul de procedură civilă, înmânarea citației unui membru adult al familiei destinatarului, cu care domiciliază, constituie citare legală.

36. Mai mult, se reține că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, Dmitri Covalov a beneficiat de asistență juridică, fiind asistat de avocatul Irina Capaclî, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului din 21 septembrie 2023.

37. În condițiile respective, completul de judecată apreciază ca fiind neîntemeiată poziția apelantului Dmitri Covalov precum că nu a cunoscut despre emiterea la data de 21 septembrie 2023 a dispozitivului hotărârii nr. 2-797/2022, or, ultimul personal a indicat în prezenta acțiune, precum și în cererea de apel, drept adresă pentru corespondență –raionul xxxxx, unde și a fost expediat actul judecătoresc.

38. Cu referire la argumentul recurentului că s-a aflat în străinătate și s-a întors în Republica Moldova la 21 octombrie 2023 nu poate fi reținut întru temeinicia cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, deoarece din momentul recepționării dispozitivului hotărârii (16 octombrie 2023), Dmitri Covalov a dispus de termen pentru a depune apelul în interiorul termenului legal.

39. Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

42. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

43. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Comrat a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

44. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Dmitri Covalov.

Menține încheierea din 4 iunie 2024 a Curții de Apel Comrat, emisă cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri Covalov împotriva Annei Casîm cu privire la încasarea compensației pentru prejudiciul moral cauzat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă